

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופט אודי הקר

תובעות

1. הודיה עמר
2. צופיה חדד
ע"י ב"כ עוה"ד עידו בלום

נגד

נתבעת

אוניברסיטת חיפה
ע"י ב"כ עוה"ד מעוז רוט ואלחנן אינדיג

פסק דין

1 תביעה כספית לפיצוי בסך 359,762 ש"ח.
2 עניינה של התביעה בטענה לנזק שנגרם לתובעות, בשל החלטת האוניברסיטה שלא לאפשר להן
3 ללמוד באופן מקוון, ללא הפעלת מצלמה, במהלך מגפת הקורונה. בכך, כך נטען, נמנעה מהן
4 האפשרות להמשיך את לימוד התואר ונגרמו להן נזקים ממוניים ובלתי ממוניים.

5 **רקע ותמצית טענות הצדדים:**

- 6 1. התובעות היו סטודנטיות בתכנית הלימודים של הנתבעת לתואר שני בייעוץ חינוכי, אשר
7 התקיימה במכללת "מבחר" בבני ברק, המיועדת לציבור הנשים החרדיות (להלן:
8 "התובעות", "המכללה" ו- "התכנית" בהתאמה).
- 9 2. הנתבעת, אוניברסיטת חיפה, היא מוסד אקדמאי אשר מפעילה את התכנית.
- 10 3. התובעות משתייכות לזרם החרדי, אשר נמנע לחלוטין משימוש באמצעי תקשורת "חכמים"
11 ובכלל זה הן אינן עושות שימוש ביישומים של שיחות וידאו.
- 12 4. במהלך לימודיהן של התובעות במכללה פרצה מגפת הקורונה. בעקבות המגפה, הלימודים
13 שעד לאותה עת התנהלו באופן פרונטאלי, הפכו למקוונים, באמצעות הזום.
- 14 5. תחילה אפשרה הנתבעת לתובעות להשתתף בשיעורים המקוונים באמצעות מכשיר טלפון
15 "פשוט" וללא הפעלת מצלמות וכך סיימו הן בהצלחה את שנת הלימודים הראשונה (לשנת

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

- 1 אולם, בשנת הלימודים השנייה (שנת 2020-2021) דרשה הנתבעת מכל
2 הסטודנטיות להפעיל את המצלמות במהלך השיעורים.
- 3 6. למעט התובעות, כל הסטודנטיות בתכנית נענו לדרישת הנתבעת, אולם התובעות לא הסכימו
4 לה, והבהירו כי אמונתן וערכיהן הדתיים אינם מאפשרים להן להפעיל את המצלמות. אציין,
5 כי במהלך ההליך הובהר כי מניעה זו נובעת בעיקר מכך שהשיעורים מצולמים ומוקלטים (או
6 למצער עלולים להיות מוקלטים) והן עלולות להיות נצפות על ידי גורמים אחרים שאינם
7 סטודנטיות המשתתפות בתכנית. עוד הבהירו התובעות כי הן נועצו ברבנים שהורו להן שאל
8 להן להיענות לדרישה זו.
- 9 7. מכל מקום, בשיעורים הראשונים של שנת הלימודים השנייה התובעות השתתפו בשיעורים
10 באמצעות מכשיר הטלפון מבלי להפעיל את המצלמות, אולם לאחר זמן קצר הנתבעת מנעה
11 מהן לעשות כן ועמדה על כך שהתובעות יפעילו את המצלמות בזמן השיעורים. בשל כך, כך
12 נטען, נאלצו התובעות להפסיק את לימודיהן.
- 13 8. לטענת התובעות לא הייתה מניעה מצד הנתבעת לאפשר להן להמשיך בלימודיהן ללא הפעלת
14 המצלמות והחלטתה שלא לאפשר להן להשתתף בשיעורים ללא הפעלת המצלמות נבעה מכך
15 שהנתבעת לא התייחסה ברצינות לאיסור ההלכתי שחל עליהן, זלזלה בו ולא נתנה לו משקל
16 ראוי, ובכך (בין היתר) נפל פגם בהחלטה ובדרך קבלתה. לטענתן, התנהלות הנתבעת הובילה
17 לכך שהן מצאו עצמן באמצע שנת הלימודים ללא אפשרות להמשיך בלימודיהן, ללא אפשרות
18 להשלים את לימודי התואר עבורו טרחו והשקיעו וכל מאמציהן ירדו לטמיון. עוד טענו
19 התובעות, כי הן חשו מושפלות ופגועות מהתנהלות הנתבעת אשר לטענתן זלזלה באמונתן
20 הדתית.
- 21 9. בנסיבות אלו הגישו התובעות תביעה זו על סך של 359,726 ש"ח, המורכבת מפיצוי בגין נזק
22 לא ממוני בסך של 100,000 ש"ח, החזר שכר לימוד בגין שנת הלימודים הראשונה (2019-
23 2020) שלא הושב להן בסך של 13,863 ש"ח, פיצוי בגין אובדן הכנסה בתקופת הלימודים בסך
24 של 48,000 ש"ח, ופיצוי עבור אובדן עליית שכר בגין עיכוב של שנתיים בהשלמת התואר השני
25 ביעוץ חינוכי. לחילופין עתרו התובעות לסעד של פיצוי כספי ללא הוכחת נזק, בסך של 66,000
26 ש"ח, מכוח סעיף 5(ב) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות בידור
27 ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000.
- 28 10. הנתבעת טוענת, כי הציבה דרישות אקדמאיות לגיטימיות שהותאמו לתקופת הקורונה.
29 לטענתה מסורה לה הסמכות הבלעדית לקבוע את הדרישות האקדמאיות המינימאליות לשם

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

1 הענקת תואר אקדמאי לתלמידה וזאת מכוח סעיף 15 לחוק המועצה להשכלה גבוהה,
2 התשי"ח-1958 (להלן: "חוק המל"ג").

3 11. לטענתה היא פעלה כדין ואף לפני משורת הדין, תוך שהציעה לתובעות פתרונות מגוונים על
4 מנת שיוכלו להמשיך ולהשתתף בתכנית הלימודים ולהשלים את התואר ומשאלו סרבו לכל
5 ההצעות, אף אפשרה להן להשהות את הלימודים ולהמשיכם בשנה שלאחר מכן. משסרבו
6 התובעות גם לכך והפסיקו את לימודיהן מיוזמתן היא אף השיבה להן את שכר הלימוד
7 ששילמו עבור שנת הלימודים השנייה (שנת 2020-2021). בנסיבות אלו התובעות אינן זכאיות
8 לכל סעד ויש לדחות את תביעתן ולחייבן בהוצאות ההליך.

9 12. לא ארחיב עוד בטענות הצדדים וברקע העובדתי בשלב זה, ומקום שיהיה בכך צורך, אתייחס
10 לכך בהמשך פסק הדין, במקומות המתאימים לכך.

11 13. התובעות הגישו את תצהיריהן ומטעם הנתבעת הוגש תצהירה של פרופסור מירי שרף, אשר
12 שימשה כיו"ר האקדמי של התכנית וכראש החוג בחלק מהתקופה הרלוונטית. משחקרו
13 העדות והוגשו סיכומי הצדדים בשל התיק להכרעה.

14 **דין והכרעה:**

15 14. כפי שיפורט להלן, דין התביעה להידחות. אנמק בתמצית מבלי להידרש לטענות המהוות
16 הרחבת חזית ולטענות שנזנחו בסיכומי הצדדים.

17 15. אקדים ואציין, כי כפי שהתובעות עצמן ציינו בסיכומיהן: "השאלה בתביעה זו אינה מה היא
18 הדרך האקדמית הנכונה ללמוד תואר שני בייעוץ חינוכי או מה הוא האיזון הנכון ביחס
19 לתפיסתן האמונית-דתית של התובעות והמגבלות הנובעות מכך".

20 16. לא אדרש בפסק דין זה לטענות הנוגעות להלכה או לתפיסה הדתית של התובעות ואצא מתוך
21 נקודת הנחה שאכן חל על התובעות איסור הלכתי להשתתף בשיעור המתנהל עם מצלמות
22 פתוחות. אוסיף, כי אני מכבד את אמונתן של התובעות ואין בפסק דין זה כדי לבקרה או
23 למתוח עליה ביקורת בכל דרך שהיא.

24 17. באופן דומה, אין בפסק דין זה כדי להתערב בהחלטות המקצועיות של הנתבעת ובקריטריונים
25 שהציבה כתנאי להענקת תואר אקדמי. הסמכות לקבוע את הדרישות האקדמיות מסורה
26 לנתבעת. למעלה מן הצורך אוסיף, כי אף לא מצאתי שהתנאים שהציבה הנתבעת הם בלתי
27 סבירים בנסיבות העניין.

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

18. אדרש לפיכך לטענות התובעות, כי החלטות הנתבעת התקבלו באופן לא תקין, בחוסר שוויון
ותוך פגיעה באמונתן של התובעות ותוך זלזול בהן ובאמונתן וכן (בקצרה) לטענות בדבר
הנזקים הנטענים.

עילות התביעה לא הוכחו

19. הנתבעת הבהירה כי קבעה את ההנחיה להפעלת המצלמות במהלך השיעורים מכוח סמכותה
הייחודית לקבוע את תנאי הלימוד המזכים סטודנטים בתואר אקדמי על פי חוק המל"ג. עוד
הבהירה, כי החלטה לדרוש את הפעלת המצלמות נובעת משיקול דעת מקצועי, בין היתר לאור
אופי התואר אותו למדו התובעות. לטענתה, במקצוע "קליני", דוגמת התואר ביעוץ חינוכי
אותו למדו התובעות, נדרשת אינטרקציה בין המרצה לסטודנטים ויש חשיבות ל"חניכה
צמודה", לקשר עין במהלך השיעורים ואף התייחסות לשפת הגוף של הסטודנטיות.
20. עוד הבהירה הנתבעת, כי עם פרוץ מגפת הקורונה היא נאלצה להפסיק את הלימודים
הפרונטליים לאור האיסור שחל על כלל המוסדות האקדמיים בישראל, ולהמירם בלימודים
מקוונים. ההנחיות באותה עת שונו באופן תדיר וגם היא לא הצליחה לגבש הנחיות סדורות
לאופן בו יתקיימו הלימודים בשל חוסר הוודאות. לאור זאת, במהלך שנת הלימודים
הראשונה, היא אפשרה לסטודנטים להשתתף בשיעורים המקוונים גם ללא הפעלת מצלמות.
21. אולם, לקראת פתיחת שנת הלימודים השניה, משגובשה דרך ההתמודדות עם מגפת הקורונה,
היא החליטה לחייב את הסטודנטיות להפעיל את המצלמות במהלך השיעורים. לטענתה כך
גם נהגו כל יתר המוסדות להשכלה גבוהה בישראל.
22. הנתבעת הבהירה כי היא "הותירה את ההחלטה הסופית בעניין [הפעלת המצלמות] לשיקול
דעת המרצים, בשים לב למורכבות הפרטנית של הקורס והמסלול הנלמד" (סעיף 21 לתצהיר
הנתבעת). וכי בקורס מושא הליך זה הוחלט שלא לאפשר השתתפות בלא פתיחת מצלמות
(סעיף 22 לתצהיר). זאת בשל אופיו הטיפולי של התואר.
23. בהתאם, בסמוך לפתיחת שנת הלימודים השנייה, ביום 18.10.20, שלחה ד"ר אסנת רובין,
הרכזת האקדמית של הקורס (להלן: "ד"ר רובין"), לכל הסטודנטיות, הודעת דואר אלקטרוני
המורה להן להיערך לכך שהמצלמות יהיו פתוחות במהלך השיעורים בשנת הלימודים השנייה
(נספח 2 לתצהיר הנתבעת).

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

24. במענה להודעה זו כתבה התובעת 1 לגב' רובין, כי "לאחר קבלת מיליים [מיללים] של חלק
1 מהמרצים בחיוב מצלמה והעברת חומרי למידה דרך המודל, אשמח ותעדכני את אופן
2 הלמידה שלי וכן שהחומר ישלח למייל כפי שעשו ברוב הפעמים בשנה הקודמת".
3
25. הנתבעת לא הסכימה לשנות את החלטתה (ראו מכתב של הגב' שרף מיום 26.10.20 – נספח 4
4 לתצהיר הנתבעת). במכתב זה הנתבעת הבהירה לתובעת, כי בשל אופי הלימודים ועל מנת
5 לשמור על רמה אקדמית נאותה, על המצלמות להיות פתוחות "תהליכי למידה בתחום כזה,
6 המחייב עבודה עם אנשים ועיסוק בנושאים רגישים, מצריכים אינטראקציית פנים אל פנים.
7 חשוב והגיוני שאנו נראה אותך וחשוב שאת תראי ותגיבי לאחרים כדי שנוכל ללוותך
8 ולהנחותך באופן אחראי ומספק". במכתב זה אף הוצע לתובעת להגיע פיזית למכללה וניתנה
9 לה האפשרות להשתמש בשירותי מחשב במקום חלופי על מנת להשתתף בשיעורים ולעשות
10 שימוש בחומרים המועלים למודול (לאור האיסור הנטען לשלוח חומרים בדואר האלקטרוני).
11
26. אציין כי דומה שלא היה בפתרונות אלו, כדי לפתור את בעיית התובעות, שכן בשל הקורונה
12 גם הגעה לאוניברסיטה הייתה מחייבת אותן להשתתף בשיעור באמצעות מחשב בו המצלמה
13 פתוחה וניתן היה לראותן או להקליטן, אך דומה שהיה בכך לתת פתרון לבעיית משלוח
14 החומרים בדואר האלקטרוני.
15
27. במכתבה של פרופ' שרף מיום 2.11.20 הבהירה פרופ' שרף (במענה למכתב התובעת מיום
16 29.10.20) כי כל הסוטדנטיות מחויבות להפעיל את המצלמות במהלך השיעורים וכי הפעלת
17 המצלמות היא תנאי להשתתפות בשיעורים (נספח 5 לתצהיר הנתבעת). ראו גם מכתב נוסף
18 מאותו יום (נספח 6 לתצהיר) ומכתבים מיום 16.11.20 (נספח 7) ומיום 17.11.20 (נספח 8).
19
28. לטענת הנתבעת, התובעות החלו בסדרת ניסיונות לשנות את ההחלטה, תחילה בהידברות
20 ולאחר מכן "בגסות רוח ובאיומים" (נספח 3 לתצהיר הנתבעת – התכתבות מיום 2.11.20).
21 לטענתה התובעת אף מסרה למרצים שקיבלה אישור להשתתף בשיעור ללא הפעלת מצלמות
22 מבלי שניתן לה אישור שכזה (ראו לעניין זה גם נספח 5 לצהיר).
23
29. התובעות טוענות מנגד, כי במהלך כל שנת הלימודים הראשונה וגם במהלך לימודי הקיץ
24 הנתבעת אפשרה להן להשתתף בלימודים ללא הפעלת מצלמות (וראו לעניין זה ההתכתבויות
25 בנספחים 8-10 לתצהירן). לטענתן, רק במהלך חודש אוקטובר 2020 ולאחר תחילת שנת
26 הלימודים, עלה הנושא של הפעלת המצלמות (נספחים 10-11 לתצהיר) לטענתן המכתב מיום
27 26.10.20 היה רק בבחינת המלצה ולא דרישה מחייבת.
28
30. עוד טוענות התובעות, כי על פי חוזר הדיקן מיום 18.8.20 (נספח 13 לתצהירן) גם אם חלה
29 חובה להפעלת מצלמות "ניתן לפטור מחובה זו בשל נסיבות אישיות מוצדקות". לטענתן
30

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

- 1 הנתבעת לא התייחסה לנסיבות האישיות שלהן ולא התירה להן ללמוד ללא הפעלת
2 המצלמות, מתוך זלזול ובשל כך שלא האמינה להן שהן אינן יכולות להפעילן.
- 3 31. לאור זאת, נטען על ידי התובעות כי לא הייתה להן ברירה והן נאלצו להפסיק את לימודיהן
4 והן פנו לנתבעת בדרישה להשיב להן את שכר הלימוד ששילמו. הנתבעת הסכימה להשיב להן
5 רק את שכר הלימוד לשנת הלימודים השנייה וסירבה להשיב להן את שכר הלימוד בגין שנת
6 הלימודים הראשונה אותה השלימו.
- 7 32. לאחר שבחנתי את הראיות ושקלתי את טענות הצדדים, לא מצאתי שהחלטת הנתבעת הייתה
8 מנוגדת לדין ואף לא מצאתי אותה בלתי סבירה. התובעות לא הוכיחו את טענתן בעניין זה
9 ולא הובהר מה הייתה החריגה הנטענת מהוראות הדין.
- 10 33. אומנם נכון הוא שבתחילת הקורונה הנתבעת אפשרה לתובעות ללמוד ללא הפעלת מצלמות,
11 אולם אינני סבור שיש בכך לחייב את הנתבעת להמשיך ולאפשר למידה בדרך זו, בנסיבות
12 שנוצרו אשר אף אחד לא היה יכול לצפותן. אני מקבל את טענת הנתבעת כי עם פרוץ מגפת
13 הקורונה שרר בלבול ולא גובשו הנחיות ברורות ללמידה מקוונת (שהייתה חדשה לכולם)
14 ואינני סבור שהוספת הדרישה להפעלת מצלמות בשנת הלימודים השנייה היא מנוגדת לדין
15 או בלתי סבירה בנסיבות העניין. גם העובדה שלקח למשיבה זמן עד שגובשו ההנחיות היא
16 סבירה בנסיבות העניין.
- 17 34. אף לא מצאתי כי התייחסות הנתבעת לתובעות הייתה מבזה או מזלזלת. ההתכתבות בין
18 הצדדים מלמדת שהנתבעת התייחסה לטענות התובעות ואף ביקשה לנסות ולמצוא פתרון
19 לבעיה שנוצרה.
- 20 35. יתכן והיה מקום לכך שהנתבעת תפרסם את ההנחיות בדבר פתיחת המצלמות מוקדם יותר
21 ובאופן נחרץ יותר, שכן ההנחיה פורסמה גם לשיטת הנתבעת בסמוך לתחילת שנת הלימודים
22 ומההתכתבויות עולה שהתובעות סברו שקיים פתח שיאפשר להן ללמוד ללא מצלמות, אולם
23 אני סבור שלאור הנסיבות אין לראות בכך מחדל משמעותי או פעולה בניגוד לדין.
- 24 36. אוסיף, כי התרשמתי כי הימנעותן של התובעות מהפעלת המצלמות נבעה מטעמי דת אמתיים
25 וכנים וכי הן אכן מנועות מהפעלת המצלמות מטעמים דתיים. מאידך מצאתי כי גם דרישת
26 הנתבעת להפעלת מצלמות הייתה כנה ומטעמים ענייניים ומקצועיים. אני סבור שהפתרונות
27 שהוצעו לא נתנו מענה לבעיה שכן כולם כללו צילום של התובעות (גם הגעה לאוניברסיטה
28 ושימוש במחשב אחר לא הייתה פותרת את הבעיה). בנסיבות אלו המועד בו הוחלט שלא
29 לאפשר לתובעות להשתתף בשיעורים במצלמה סגורה אינו מעלה ואינו מוריד, שכן גם אם
30 הדרישה לכך הייתה מועלית קודם, לא היה בכך להוביל למציאת פתרון שיאפשר לתובעות

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

- 1 להשתתף בשיעורים. אף לא הוכח שאם ההנחיות היו מתפרסמות מספר שבועות קודם לכן,
- 2 היה בכך לשנות את מצבן של התובעות. לא הוכח כי הן יכלו להירשם ללימודים במקום אחר,
- 3 אשר יאפשר להן ללמוד בלמידה מקוונת ללא הפעלת מצלמות, או לעבוד בעבודה אחרת.
- 4 אוסיף, כי התובעות מצדן לא הציעו כל הצעה שהיא שיש בה להוות ניסיון לפתרון הבעיה,
- 5 אלא אך עמדו על כך שיתאפשר להן ללמוד בלמידה מקוונת ללא הפעלת מצלמות.
- 6 37. עם זאת, משכשלו כל הניסיונות למצוא פתרון, הנתבעת אפשרה לתובעות להקפיא את
- 7 הלימודים ולשוב ללימודים בשנת הלימודים הבאה באופן פרונטלי. אני ער לכך ששני הצדדים
- 8 לא ידעו מה יהיו פני הדברים בשנת הלימודים הבאה, האם עדיין יהיה צורך ללמוד באופן
- 9 מקוון אם לאו, אולם במצב הדברים שנוצר היה בכך להוות פתרון מסוים.
- 10 38. מכל מקום, משבחרו התובעות שלא לקבל את ההצעה ולסיים את הלימודים, הנתבעת השיבה
- 11 להם את שכר הלימוד של אותה שנה וכמפורט לעיל ולהלן, לא מצאתי שנגרם לתובעות נזק
- 12 בשל כך. לא הוכח שהתובעות לא יכלו לעשות שימוש בקורסים של שנת הלימודים הראשונה
- 13 (או שאלו לא הוכרו להן במסגרת לימודיהם לאחר מכן). התובעות אף בחרו שלא להמשיך
- 14 ללמוד ייעוץ חינוכי, וחלף זאת בחרו ללמוד תארים אחרים שכלל אינם קשורים לתואר זה.
- 15 39. לא מצאתי שיש לזקוף לחובת הנתבעת את העובדה שלא זימנה לעדות את ד"ר רובין. שעה
- 16 שמנהלת התחום קבעה שיש חובת הפעלת מצלמות, ממילא הד"ר רובין הייתה מחויבת לכך
- 17 (וכך אף עולה מההתכתבויות). אוסיף, כי התובעות בחרו שלא לזמנה לעדות, הגם שלטענתי
- 18 היא עדה מהותית לתיק (ואינני סבור כך).
- 19 40. אשר לטענה בדבר פגיעה בשוויון – לא מצאתי פגיעה שכזו. עסקינן במכללה המיועדת לציבור
- 20 החרדי, אשר מנסה לאפשר לימודים בהתאם להלכה ולתפיסתן הדתית של הסטודנטיות. מובן
- 21 כי גם בקרב הציבור החרדי יש שוני ומגוון וכי אין בכך שהתובעות אינן נוהגות כסטודנטיות
- 22 אחרות כדי ללמד על פגם כלשהו, אולם הנתבעת רשאית להציב דרישות מינימום כתנאי
- 23 להשתתפות בלימודים ועצם הצבת הדרישות (ככל דרישה של מוסד אקדמאי) אינה מהווה
- 24 פגיעה בשוויון, גם אם היא גורמת לכך שחלק מהסטודנטיות לא תוכלנה ללמוד בתכנית.
- 25 דרישות אלו לא נועדו למנוע מציבור מסוים להשתתף בלימודים (ומהראיות עולה כי הנתבעת
- 26 ניסתה לאפשר לתובעות להמשיך את לימודיהן) אלא אך לאפשר הוראה בסטדנרטים
- 27 שהנתבעת סבורה שהם הכרחיים מבחינה אקדמאית. אינני סבור שבנסיבות אלו על הנתבעת
- 28 להפחית את הדרישות לחלק מהסטודנטיות בשל עיקרון השוויון (ויתכן שאם הייתה פועלת
- 29 כאמור היה בכך חוסר שוויון ביחס ליתר הסטודנטיות).

בית משפט השלום בבית ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

41. אני מקבל את טענת התובעות כי החובה לפעול בשוויון אין משמעותה תמיד מתן תנאים זהים לכל הסטודנטים, וכי יתכנו נסיבות ששוויון יחייב מתן תנאים שונים לאנשים בעלי שונות המצדיקה זאת (על מנת לנטרל את השונות ולאפשר הזדמנות שווה – שוויון בין שונים). עם זאת אין משמעות הדבר שחובה על הנתבעת לוותר על דרישות שלפי שיקול דעתה הן דרישות סף מינימאליות להכשרה אקדמית. טענת התובעות כי ניתן היה אולי למצוא פתרונות אחרים (סעיף 29 לסיכומים), נטענה בעלמא, ללא הצגת פתרון אפשרי ושעה שבזמן אמת הן לא הציעו כל הצעה שהיא (גם לא להגיע לכיתה ולהשתתף בשיעור פרונטאלי בהתאם למגבלות הקורונה – ככל שהדבר כלל היה ניתן ולא הוכח שהיה ניתן באותה עת).

42. אשר לטענות בדבר פגיעה בכבודן של התובעות והשפלתן על רקע דתי. טענות אלו לא הוכחו ולא מצאתי שהן נכונות. גם אם התובעות חשו פגועות או מושפלות לא מצאתי כי היה במעשי הנתבעת כדי להשפילן או לבזותן. התנהלות הנתבעת הייתה עניינית והעובדה שהציעה לדבר עם רבנים על מנת שאלו יתירו לתובעות לעשות שימוש במצלמות, אינה מעידה על זלזול, אלא על ניסיון למצוא פתרון. גם הטענה בדבר פגם באופן קבלת ההחלטה לא הוכחה ולא מצאתי שהנתבעת לא שקלה את אילוצי התובעות ברצינות או כי לא התייחסה לטענותיהן (או לא נתנה להן מספיק משקל). התכתובת בין הצדדים מעידה על כך שהנתבעת הייתה ערה לטענות התובעות, גם אם לא קיבלה אותן, ואף פרטה בפניהן את נימוקיה לדחיית הטענות בזמן אמת.

43. לאור האמור מצאתי לדחות את התביעה. למעלה מן הצורך אדרש בקצרה לטענת התובעות בדבר הנזקים שנגרמו להן.

19 הנזקים הנטענים

44. גם אם אתעלם מהאמור לעיל, הרי שלא מצאתי כי התובעות הוכיחו את נזקהן הנטענים. אוסיף, כי תחילה דרשו התובעות אך את השבת שכר הלימוד של שנת הלימודים הראשונה (אותה השלימו) מה שלא מנע מהן להגיש תביעה זו על סך של כ- 360 אלף ש"ח.

45. אשר לנזק הממוני המפורט בכתב התביעה (להבדיל מהנזק הבלתי ממוני): הנתבעת השיבה לתובעות את שכר הלימוד ששילמו עבור שנת הלימודים השנייה. לא מצאתי כי עליה להשיב להן את שכר הלימוד עבור שנת הלימודים הראשונה אותה השלימו בהצלחה. לא ניתן טעם טוב לכך ולא הוכח שהתובעות לא יכלו להפיק תועלת מהלימודים בשנה זו. אף לא הוכח שביקשו ממוסד אחר להכיר להן בלימודים והן סורבו. העובדה שהתובעות בחרו ללמוד מקצועות אחרים שכלל אינם קשורים לתואר ביעוץ חינוכי (מנהל עסקים, ניהול וכלכלה) ושהן אינן עובדות כיום כיועצות חינוכיות, מלמדת שהן בחרו שלא לעסוק בתחום ושגם אם

בית משפט השלום בבתי ים

ת"א 14330-09-21 עמר ואח' נ' אוניברסיטת חיפה

תיק חיצוני:

- 1 היו משלימות את שנת הלימודים השנייה, דומה כי הן לא היו מפיקות מהתואר תועלת
- 2 כלכלית.
- 3 46. דברים אלו יפים גם לעניין טענתן לאובדן הכנסה בזמן שהוקדש ללימודים, הגם שטענה זו
- 4 אף לא הוכחה לגופה.
- 5 47. מובן כי דרישתן לפיצוי בגין "אבדן עליית שכר בגין עיכוב של שנתיים בהשלמת התואר השני
- 6 ביעוץ חינוכי אינה יכולה להישמע בנסיבות אלו, שעה שהתברר כי הן כלל אינן רוצות
- 7 להשלים את התואר וכי הן לומדות תארים אחרים.
- 8 48. בנסיבות אלו ממילא לא הוכח שנגרם לתובעות נזק ממוני ויש לדחות את תביעתן גם בשל כך.
- 9 49. גם הטענה בדבר נזק בלתי ממוני של עוגמת נפש, השפלה ופגיעה ברגשות לא הוכח ומכל
- 10 מקום, לאור האמור לעיל לא מצאתי שהנתבעת גרמה להן נזק מסוג זה המזכה אותן בפיצוי.
- 11 50. מהטעמים המפורטים להלן אף לא מצאתי שהתובעות זכאיות לסעד החלופי – פיצוי ללא
- 12 הוכחת נזק על פי סעיף 5(ב) לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים ובכניסה למקומות
- 13 בידור ולמקומות ציבוריים, תשס"א-2000. התובעות לא הרחיבו בעניין זה ולא מצאתי שהן
- 14 עמדו בנטל ההוכחה להוכיח כי הופלו וכי התקיימו התנאים המזכים אותן בפיצוי סטטוטורי
- 15 בשל כך.

סוף דבר:

- 16
- 17 51. לאור כל האמור לעיל, התביעה נדחית.
- 18 לאור סכום התביעה ובשים לב לנסיבות ולאור השיקולים המפורטים לעיל, מצאתי לחייב התובעות
- 19 לשאת בהוצאות הנתבעת על הצד הנמוך, לפיכך התובעות (יחד) תשלמנה לנתבעת הוצאות ההליך
- 20 בסך כולל של 5,000 ש"ח (בסך הכל) וזאת בתוך 30 ימים.
- 21

ניתן היום, ל' ניסן תשפ"ה, 28 אפריל 2025, בהעדר הצדדים.

אודי הקר, שופט

24
25